

V C
3642

est.

S

I

I

ed. 32^a, 26.

V c
3642

29.

Deo Adfistente

Inclutãq̃ Facultate Philosophicã

annuente,

SERENISSIMI, GLOR. RECORD.,
SAXONIÆ ELECTORIS

JOHANNIS GEORGII I.
VITAM

breviter adumbratam

P. P.

M. Gottlob Friedrich Seligman/

Zittavia Lusatus,

et

JOHANNES Griesch / Zwiccav. Misn,

Philos. & Bonar. Art. Baccal.

Ad XVI. Cal. Octobr. Anno M DC LXXVI.

H. L. Q. C.

25.

LIPSIÆ

Literis JOHANNIS GEORGI.

60

528.

V I R I S

*Magnifico, Maximè, Plurimumq³, Reverendis, Excellentissimis, Amplif-
simis, Praclarissimis*

Dn. Dn. Dn.

DNO. FRIDERICO RAPPOLTO,
SS. Theol. Doct. & Prof. Publ. famigeratissimo, Cano-
nico Zizenfi, Alumnor. Elect. Ephoro, Nationis Misnicæ
Seniori, Maj. Princ. Collegii Collegiato.

DNO. VALENTINO ALBERTI,
SS. Theol. Licent. Ejusd. Prof. Publ. Extraord., Meta-
phys. & Dialect. Ordinario Celeberrimo, Facult. Philos. Adfefs.,
& Colleg. B. Virg. Collegiato.

DNO. ZACHARIÆ Seligmann /
Philos. Mag. & Eccles. Zittaviens. Archi-Diacono
fidelissimo,

*Dominis Patronis, Præceptoribus, Hospiti, Parenti, ac Pro-
motoribus suis*

filiali cultu atqve observantiâ
ætatem devenerandis,

quo ulteriori Eorundem favori se
commendet

qvâ par est submissione
specimen hoc qvalecunqve

S.

IPSORUM

*Obsequiosiss. Discipulus, Filius,
Cliens*

M. G. F. Seligmann.

I. D. T.

PRÆLOQUIUM ad LECTOREM.

Conservatoris *a)* Lusatiae vitam, annus est, cum ex hac Cathedra proponerem. Licebit igitur ejusdem Recuperatorem hac vice in quantum vires ingenii patientur, considerare pressius. Frustra vero quidquam tantò HEROE dignum à calamò expectabis tenui. Exercitium est, cui tribuitur opera. Tentantur igitur vires, non ostentantur. Neque etiam, quæ adduci potuissent, omnia hîc reperies. Plurima attigisse mihi satis erat. Favebis propterea suscepto benevolè. Tu vero, Deus O. M., dirige conatum, quò in Tui nominis cedat gloriam. Fiat igitur

a) Friderici Admorsii sub Pras. Viri Pl. Rev. atque Excell. Dn. L. Alberti Patr. & Pras. N. colend.

THES. I.

JOHANNES GEORGIUS I. SAXONIÆ ELECTOR GLORIOSÆ RECORDATIONIS SERENISSIMUS, illustrissimâ ex stirpe Saxonica primam trahit originem.

Ἐκ θεοῦ.

Aprofapiâ initium sumimus, quod ea futuræ indolis indicium fortassis haud inane suppeditet. Sit namq; Magnatum degenerare Filios, è casâ tenui oriri lumina nec perpetuum id est, nec sine educationis vitiò adminiculòve fit. Hæc si quidem, Poëtâ canente *a)*, vim promovet insitam, roboratq; pectora, cum, utcunq; defecere mores, dedecorent benè nata culpa. Quò proin-

A 2

splen-

splendidior profapia, eò illa cedet felicior. Quò enim fieri possit, ut *Natalium splendor industriam minuat*, quod Verulamii adfertur est *b)* equidem non videmus; eòdem exaugeri potius laborum cupiditatem persuasi. Ornamenta certè atq; exempla tot profapix domestica, quemq; ex eà oriundorum, si rectè proponantur, quin dignissimè informant *c)*, dubitamus nulli. Quibus ponderatis: de Johanne Georgiò nostro vel modo in lucem editò, nil nisi optima speranda erant, profapiam quoties respiceres, quam adaucturus erat, tam illustrem. Transeant, quas de antiquitate movent lites eruditi. Quorum à Witekindò M. alii, quin & Arthariò ipsam *d)* deducunt, eòq; modò, ut velut ab hoc ad illum viginti tres, sic ab illo ad nostrum totidem numerent gradus *e)*. Communisq; hæc est sententia, communis inde traditionis nomen *f)* sortita. Alii dubitandi ingrediuntur viam. Quos inter Dominum Conringium nominare liceat, qui Serenissimam hanc familiam ex stirpe Witekindæ oriundam perincertò dici posse adserit *g)*. Addimus Oldenburgerum ad sensum id adfirmantibus denegantem; quorum tamen hic diffiteri haut potest, nihilò secius adeò antiquam esse hanc familiam, ut rerum omnium Germanicarum memoriam superet *h)*. Nobis sufficiat, vel in proximis saltim à Nostro Electoribus illustrem ejus perspicere celebritatem. Albertum videamus, Nostri Abavum, quibusdam ille *Tenonicus Hector, Rolandus* aliis, ipsis Principibus *Imperii dextra*, ob res egregiè gestas. audit *i)*. Mauritium ac Augustum, Avum, Avique Fratrem spectemus, in ipsis Romanorum Julium Augustumque, Imperatores celeberrimos, aptà comparatione nobis sistit, Laurentius Faustus *k)*. Christianum Patrem mox cernemus Magnanimitate clarum. Ad tot virtutum heroicarum adspectum, quidni incalesceret Filius, Nepos, Abnepos, quò haud absimilem futurum monstraret æmulatio *l)*?

a) Horat. L. IV. Od. IV. b) Serm. Fid. XIV. m. f. 1160. c) domestica dignius informare exempla, ad Ludov. XIV. Gramond. verba sunt in Dedic. Conf. verba Pierri de Lancre ap. Limn. in A. B. ad c. XXX. §. 2. Obs. V. d) à Witekindò M. deductam Oldenburgerus legend. dat in enucl. Limn. P. I. L. III. c. 23., deducit & Magnif. Ziegl. Disput. de Sing. Seren. Sax. Elect. Emin. c. 1. §. 1. Item Nobil. Stranchius de Controv. Illustr. famil. Diss. XI. §. XI. p. 327. ad Artharium usq; progressus est Dn. Spenerus Syllog. Geneal.

neal. Hist. p. m. 108. e) Dn. D. Wellerus p. m. tum concionat. aul. in perso-
nal. p. 207. f) Sic vocat Dn. Spenerus cit. loc. It. Oldenb. c. l. g) Adnot.
ad Lampad. P. III. c. V. §. 18. p. 183. h) loc. jam citat. i) Buchn. Paneg.
Fun. Orat. V. p. m. 128. Conf. Dn. Spen. Syll. p. 127. k) In der Erklärung
des Fürstl. Stammbaums zu Sachsen / p. 262. l) Liceat sic adplicare
Gramondi ad Lud. XIV. verba in Dedic. reperienda.

THES. II.

Patrem nactus est Christianum I. Magnanimum
Lenemqve. Nativitas III. Nonas Mart. auditâ jamjam
horâ vespertinâ X. A. O. R. M. D. LXXXV. haud for-
tean sine omine incidit.

Εκ τούτου.

Patris Magnanimitatem magnanima probant consilia, quibus
ad majora adspirare videbatur a). Summa tamen illam commen-
dabat lenitas, sed Crypto-Calvinianorum abufui expofita b)?
Oderat eqvidem Princeps Calvinismum, adeo, ut, cum sub Ele-
ctoratus initium in Gynæcéo Catechesin quandam ejus dogma-
ta continentem reperisset, eandem suâ manu combureret c). At
enim bilingves exiftebant & falsiloqui, qui ad illustrissimum suum Ma-
gistratum verbis quidem speciosè jaëtabant, quin etiam juramentis temerè
conceptis adseverabant, se pure ac invariata Confessione Augustana, contra
omnes corruptelas, aut fanaticas opiniones, tam Calvinistarum, quam alio-
rum Sectariorum, esse addictos: qui tamen postea deprehensi sunt, quod
dogmata falsa & erroneas Sacramentariorum opiniones occultè fove-
rint, & per suos complices fraudulentis nolis & machinationibus fur-
tim invehere insciòq; ordinariò suò, ac divinitùs constitutò Magistratu dis-
seminare ac propagare totis viribus contenderint d). Atq; sic uti Au-
gusti, sic Christiani quoq; I. tempore, se exerebant. Augusto
faceffivere negotium Cracovius & Peucerus, carceri postmodùm
mancipati e). Crellius vero cum consiliariis quibusdam ferè pri-
mariis Christiani sub nomine contra religionem expediit multa.
Initium ab exorcismò fecit, quem, tanquam rem adiaphoram, in-
casu certè confessionis non adiaphoram f), sustolli voluit g).
A partibus ejus Pierius Witebergensis, Gundermannus Lipfi-
ensis ac Salmuthus Dresdensis steterè h). Quos adversarios ha-
bebat, aut negando iis objiciebat glaucoma, aut eosdem, quocun-

que modo poterat, removebat *i*). Sed hæc ex voto dum geruntur, moritur Christianus, pereunt Crellii suscepta *k*). Pridie n. exequiarum. domui suæ eum in modum tenebatur inclusus, ut nec de suis quidpiam ipsi attingere licuerit. Idem adhærentibus quoque contigit, sed plerisque, celebratis jam exequiis *l*). Omnes verò paulò post carceribus traditi in Torgaviensi conventu ab ordinibus accusabantur. Ægrotanti tamen Crellio, exorante id ejus Conjugæ, domestica conceditur custodia *m*). Res longius protrahitur, morâque hæc captivorum quidam eò, ut renuncient, compelluntur *n*). Visitatio demum instituitur, quâ, qui propositis subscribere nolebant articulis, ab officio removentur. Prolixum foret recensere omnia. Exacto demum decennio capite truncatur Crellius. Causa mortis tam violentæ non in pertinacia, sed aliis potius facinoribus rectè quaeritur *o*). Ansam aliàs inde calumniandi sibi sumere Calviniani possent, quam è Peuceri captivitate hausit Hornbeckius. Sævum in eum esse adserit; sed ad causas incarcerationis (ut loquitur) à se recensitas respondet nihil, nisi frustra respondisse Peucerum. Causam ab Electore Imperatori propositam exagitat *p*) quæ verò à primario quodam Ministro, id requiri non possit, ut idem cum Principe suo in religione sentiat: metuendum aliàs cum sit, ne totus ab eo populus seducatur. Tot dabant hi bilingves ac falsiloqui tumultus. Quos inter primâ frui aurâ cœpit Johannes Georgius, horâ, die, annoque dicto *q*). Omen inde, si forte quodpiam à nativitatis tempore sumendum, bellorum ipso Duce gestorum posses capere. Movet hæc ratio, quod ipsa religionis gratiâ suscepta sint.

a) Spen. cit. Syll. p. 132 Conf. Dresser. Isag. Hist. p. 982. b) Bonum itaque imperium licet nulla vis ledat, Forstn. ad Tac. l. XII. c. 19. cit. Dürr. Eth. Par. p. 344. ledunt tamen fraudes. c) refert. M. Lystenius in lit. Protestat. quas vid. in contin. Sleid. p. 748. l. 9. sub anno 1591. d) sunt verba Seren. Christiani II. in Progr. Form. Conc. præf. p. 2, cit. & ipsa Dn. Dannh. Myst. Syncret. p. 89. e) Dn. Spen. c. l. p. 132. f) B. Dn. D. Kromay. Hist. Eccles. Cent. 16. p. 623. g) Dress. cit. Isag. p. 983. Conf. contin. Sleid. p. 747. l. 9. sub ad 1591. h) Hic idem c. l. i) Math. Dress. p. 983. Isag. k) annus mortis est 1591. in quò ponendò non differunt Ant. dies v. Sleid. Contin. 7. Cal. Octobr. p. 750. It. D. Bertram. in Chron. Johann. Georg. p. 4. 5. Cal. Octobr. Dressero est p. 984. vid. Dn. Spen. p. 132. c. l. l) Sleid. contin. p. 753. 755. m) id. c. l. p. 760.

p. 760. n) *Idem* p. 763. de *Visitat. vid.* 768. o) *Dn. Spen. p. 23. c. l. It. 133.*
o) *Summ. Controv. l. 9. p. 656. 657.* p) *Dn. D. Weller. pers. p. 225. Dn.*
D. Bertram. Chron. f. p. 1. Prog. invitat. Lips. fun. Petrus Bert. Prof. Lugd.
dein Paris. l. 2. Comment. rer. Ger. p. 317. M. Lungwit. Admir. Div. Sax.
L. 1. c. 1. p. 6.

THES. III.

Patre demortuô sub tutore & Administratore Fridericô Gvilielmô, Altenburgicô, ætatem exigit primam.

Εκθεσις.

Septimum agebat annum Johannes Georgius, cum Patre orbaretur, & octavum vix excefferat Christianus II. Fratrum Major, Paternæ dignitatis hæres, tertiumq; modò attigerat natu minimus Augustus a). Tutore igitur iis & administratore opus erat. Iden. Aureæ Bullæ Tenor & rerum publicarum poscebat cura. Ille sic habet: *Si Principem Electorem vel ejus Primogenituræ aut Filium Seniore[m] laicum mori, & heredes masculos legitimosq; laicos, defectum ætatis patientes, relinquere contingeret, tunc frater senior ejusdem primogeniti Tutor eorum & Administrator existat b).* At in seniore[m] demortui Parentis Fratrem devolvi hæc Provincia non poterat, quod reliqui omnes, quos Augustus genuerat, solò hóc superstite jamdudum obierant. c) *Quem itaq; tutoris sustinere vices hîc decebat?* Non ignota aliàs controversia est, quæ quæritur: Num & testamentarius dari Tutor queat Electoribus? *Tutelam occupanti concedit & idoneo natura.* d) *Alia regni cujusdam imperii ve ratio, quod ad leges respiciat suas necesse est: Num per has libertas Parentibus relicta, num restricta sit?* Disceptatum hæc de re inter Neoburgicum & Bipontinum, cum Fridericus V. Palatinus minorennis esset. e) *Lege datus Neoburgicus fuit, testamento Bipontinus.* Pro hóc Marquardus Freherus & Dionysius Gottofredus, pro illô, Johann Zeschlinus, Zacharias Friderichus & Jac. Lampadius, Defertur Rudolpho Imperatori dijudicanda controversia, sed sine Electoribus non suscipit. Interveniunt interea, quæ obstaculo sunt, haud pauca, ipsaq; demum Friderici majorennitas. Quò factum ut nondum sit decisa. Pro Neoburgicô 5. Tutore legitimô acriter pugnat Anonymus quidam, omnia ad adversariorum respondens argumenta. Nos, cur huic inhæreamus controversiæ non est, quibus quid hîc agendum Bulla svadet Sigismundi, quæ ad proximum deferri agnatum tutelam

telam jubet. f) Itaq; nec invitô Patre moribundô nec subditis
dissentientibus, g) Friderico Gvilielmo Altenburgico concredi-
tur, cujus in religione sincerâ ardor contra Crellium & complices
agendô adparuit; nec minor tamen in expediendis rebus Reipubl.
salutaribus aliis sedulitas in eô conspicienda fuit h): Adstitit ipsi
Johannes Georgius Elector Brandenburgicus, Avus maternus,
Princeps summæ fortitudinis, pietatis non minoris. Horum sub-
curâ dum cum Fratribus viveret noster, quid institutio possit, exper-
tus est. Omnia hausit pietatis fundamenta, omnia Principe digna
ponderavit & excoluit ornamenta. Inprimis exercitia quoq; ad
militiam præparantia Pietatis Musarumq; Studiis admiscuit i)
*Discendum namq; militi in otio, quod proficere possit in bello; nec animos
subitò ad arma erigunt, nisi qui se ad ipsa idoneos præmissâ exercitatione
confidunt. k)*

a) *Cristianus enim II. anno 1583. 9. Cal. octobr. Augustus an. 1589. 7. Id.
Sept. erat natus. Dress. Isag. Histor. p. 984. b) A. B. T. VII. c) Dresserus
Orat. Fun. Christ. hab. Isag. adn. p. 1052. Conf. Cl. Dn. M. Weis. fluger Hof-
meister Hist. Sax. n. XIV. d) Grotius 2. 22. 12. de I. N. G. e) Videtur hæc
de contro. potest. Celeb. Dn. Conr. ing. Adn. ad Lamp. P. III. c. 4. §. 24. 25.
Conf. Excell. Dn. Mencken. Adn. ad H. O. P. p. 191. 192. f) Linn. ad A.
B. c. VII. §. 2. obs. XX. Conf. Anon. lib. de Octovirat. c. XXVII. §. 6. p. 580.
581. sq. g) Dn. D. Wellerus Pers. p. 226. h) Dn. D. Spen. Syll. p. 122. 123.
& 133. i) Buchn. Panegy. fun. Or. V. p. m. 133. sq. k) Dn. D. Schmidel.
Observ. ad Dissert. III. Clariss. Boxborn. p. 219.*

THES. IV.

Miram postmodum Dei benignitatem experitur,
cum in itinere gravi liberaretur morbô, in Albi è præ-
sentissimo eriperetur vitæ periculô.

Ἐκ θεοῦ.

Variis itaq; hætenus tantoq; Principe dignis litaverat Stu-
diis, cum peregrinandi in eo se ardor exereret. *Non enim suos tan-
tùm, sed & alios nôsse ac intelligere adfectabat, cum sciret, ut terras diversis
dotibus, sic populos quoq; moribus differre. a)* Quos dijudicare posse,
quantùm Principi conducat, negotia qui intelligit publica, facile vi-
debit. Ideò enim fortassis reservatum quæ quodpiam Principum
locis in nonnullis est Peregrinatio, eorumq; in arcanis, quæ do-
mina.

minationem spectant, habetur. *b)* Italiam itaq; petiit, planicie-
bus eadem, montibus, vallibus, castellis, civitatibus, amphithe-
atris, templis, palatiis, columnis, hortis aliisque, quæ omnia si-
ne fructu ullò Neapolitani cujusdam Filius viderat. *c)* conspi-
cuam, *Sanctorum* tamen quoq; *virtutum exemplis pejorumve facinorum*
magnam, ut de eâ, *quod quidam de Atticâ dicebat, nullibi vel atrocio-*
rem cicutam esse, vel suavius apes exactis digestisque, floribus cellas implere *d)*
meritò dicas. Ad ista verò discernenda, quæ *fingendo Principi &*
omnibus virtutis officiis instruendo necessaria erant, e) fideliter hausta sa-
tis eum præparaverant. Anno proinde 1601. 16. Cal. Febr. co-
mitibus (hos enim & à quovis peregrinante Verulamius *f)* poscit)
Rudolpho à *Bisshumb* / & Christophoro Rudolpho ausm *Winckel*
(quibus 9. Cal. Febr. se adjunxit Salsfeldiæ Georgius à *Niswiz*, pri-
mam veluti solvit ancoram. *Romam venit indulgentiarum agente forum*
Clemente VIII, & simplicitati populi indoluit, qui emeret carè, quod pœniten-
tibus gratis patet *g)* Omne autem hoc iter tenui sub vestimento tu-
tius expedit, donec Mediolani gravi morbo opprimeretur. Id cum
subiret periculi, premitur maximè. Medicorum frustra sollicitat
subsidium, veniam à Confessionariis nondum acceptam præten-
dentium. Accedit hospitis receptaculum ipsi denegantis importu-
nitas. Quæ certè omnia adsumptum Schema detrahere ejusq;
dignitatem patefacere poterant. Sabaudus Asylum quasi quoddam
ipsi est, quò confugiat. Eum adire jubet suos, utpote sibi stem-
mate *Witkindæo* conjunctum, quo Medicos aliq; necessaria ab
ipso impetrent. Defertur petitis, licet & Augustâ dein accederent,
qui sublevarent morbum. Quem itaq; tam promptum habebat ad-
jutorem, quò minus & meritò motus & precibus *Verfellis* salu-
taret, intermittere non potuit. Tametsi verò à Pontifice, sveta
ipsi tum temporis mitterentur dona, Romam tamen, quò ab ipso
ut veniret invitabatur, redire noluit, valetudinis gratiâ domum
properandum esse respondens. Summo etiam cum gaudio à suis
vix exceptus erat, cum *Albim* navi transiens incenso per incuriam
pulvere pyrio in fluvium præceps daretur, quæ tamen eum hætenus
sæpè numero eruerat variis è periculis, jam è vitæ præsentissimo
quoq; eripit divina benignitas *h)*. Istiusmodi siquidem in infor-
tuniis singulari quodam gaudere videntur beneficio Principes
præ aliis. Principes, quorum *vita, vita populi est, i)* dum ejus pro
alute

B

salute & vitâ excubant. In his utpote *miraculis* suis *Ethicis* k) mirabilem quoq; se Deus imprimis exhibet. Conferas nonnunquam pericula cum liberatione, hæc rationem excedet tuam. Innumera adduci possent exempla. Respiciamus modò Mauritium Ducem Saxonix, sedecim annorû juvenem: Is *progressus è castris unico comitante Satellite, cum in Turcas aliquot incidisset, manus conserit, & equò confossò in terram effunditur. Ibi famulus, quem dixi, genere nobilis, corpore totò super incumbens jacentem protegit, & tantisper illos demoratur atq; sustinet, donec equites superveniunt, qui Principem eriperent.* l) Plura cur coacervemus non est. Probat id nostrum satis in nostro Johanne Georgio, quem tam feliciter evasisse mirare, Deoq; age gratias, quod fulcrum hoc Ecclesix servare voluerit.

a) Buchn. Orat. Fun. cit. p. m. 134. b) testatur D. Schmid. Obs. ad Diff. II. Boxh. p. 198. c) Besold. L. II. c. 1. Polit. p. 555. d) Barcl. Ic. an. c. 6. e) Camer. Hor. Subcis. Cent. III. p. m. 182. f) Serm. fid. XVIII. f. m. 1168. g) h) Omnia hæc Buchn. cit. Panegy. p. 135. 136. sq. It. Dn. D. Wellerus Persf. 227. seqq. Dn. D. Bertram Chron. Joh. Georg. p. 7. sqq. It. M. Lungwit. admir. Div. Sax. L. I. c. II. i) Gram. XII. lib. p. m. 563. k) adpellat nomine hoc Heroës Exc. Thom. adn. ad Tab. Eth. CXXIV. N. 4. quantum verò in Regibus miraculum tot capita obedire uni? Luth. Tom. 7. Jen. p. 79. f. 2. cit. beatiss. Dn. D. Dannh. in Θεϊοις Θεαρχίαις p. 27. l) Sleidanus L. XV. p. m. 416. sub anno 1542.

THESIS V.

Ad capeffendam Martisburgensium Infularum administrationem postulatus, ut ordinum audiret Sacramentum 7. Id. Maj. An. 1603. eò se confert.

Εκθεσις.

Inter eos hic Episcopatus est, quos jure territoriali jam tum ante 65. sup. Sec. annû Saxon. Principes sibi vendicabant a) Motam de eo sibi controversiam exploratâ satis possessione, quâ hominum ultra gaudebant memoriam, refutabant. Nec deerant tamen aliæ id juris demonstrandi rationes. Ipsi, quibus eò usq; administratus erat, Episcopi pro Patronis agnoverant atq; Advocatis suis hosce Principes. Conventibus interfuerant Provincialibus, conclusa dein domi executi. Hæ, quæq; aliæ adducebantur rationes, satis, quam probare debebant, probabant subjectionem b) Pri-

Primam autem ejus Episcopatus originem si adnotare hinc licet, debet eam Carolo M., ampliationem acceptam fert Henrico Aucupi, ultimamq; hujus Filio Ottoni constitutionem. Episcopi cum Administratoribus ad nostrum usqve Johannem Georgium 49. à Dressero c) numerantur. Inter quos & avus hujus & Pater est: quorum ille ad ea, quæ Politicam requirerent curam, observanda, avertendaq; varia pericula an. 1544. vocatus d) administrationem hanc suam insequenti 66. anno inchoavit; hic verò an. 1586. ipsi demortuo successit: quem excepit noster. Annum hujus si videas à Dressero positum e) dissentire ab ipso videbimur, qui, nec sine Duce, f) 1603tium indicavimus. At illi fortassis de electione sermo est; quanquam negari non possit, eum restrictionem haud ullam addere, quod tamen in jam nominatis fecerat. Nos verò de quo loquamur, facile pervidebit, qui rationem itineris Martisburgici à nobis additam, quam audiendum diximus esse Sacramentum, respiciet. Initium ipsius nimirum administrationis significamus. Conciliationi ansam Buchnerus g) suppeditat, qui, ubi ad Oratores Merseburgensium, quibus ad capeffendas insulas invitabatur, pervenerat, ipsum iis dudum delectum fuisse, adnectit. It itaq; Martisburgum statuto die, expeditisq; atq; ordinatis rebus in Fratris aulam se recipit. h)

a) *Cel. Dn. Conring. adn. ad Lamp. P. III. c. VI. §. 6. p. 211. Conf. Nob. Strauch. Disq. illustr. Exot. XI. §. 12. pag. 328. seqq.* b) *Hic idem cit. jam l.* c) *Et Originem Episcopatus & numerum Episcoporum habet Isag. Histor. sub Episcop. Merseburg. p. m. 90.* d) *Consentit cum Dresserò Spenerus Syll. p. 131.* e) *Ponit 1592. c. l. p. 908.* f) *is est, D. Bertram Chron. Joh. Georg. sub an. 1603.* g) *Orat. Fun. V. p. m. 139.* h) *Reditum idem ibidem adnotat.*

THES. VI.

Matrimonio sibi jungit primum Sybillam Elisabetham, Principem Wirtenbergicam; dein Magdalenam, Sybillam, Brandenburgicam: illam anno 1604, 16. Cal. Octob.; hanc anno 1607, 14. Cal. Aug. a).

Ex Jecis.

Paucis inniti videbatur fulcris Domus Saxonica, cum Fratri Majori nulla suscepta haectenus proles, & per etatem minor nondum maturus connubio esset b): de nuptiis itaq; incidebat deliberatio. Quæ sanè quantis sca-

teat difficultatibus, vel illud abundè monstrat, quod ab eâ salus vitæ hujus tota dependeat c). Quoties enim ipsa dum non admodum attentè suscipitur, quam gignere debebat voluptatem, in summas convertit molestias? Eaq; ideo est, quam inter perplexas prorsus nodosâsq; res nec facilè solubiles numerat Rex Angliæ Henricus VII. d) At Deus ubi exoratur ante omnia, ubi res sine impetu, sancto tamen & mutuo cum amore agitur e) finistrè haud post cadere *occupatissimum hoc humani generis negotium* f) Tum potius *viunt cœ conjuges mirâ concordia per mutuam charitatem & se invicem anteponendo, quæ felicitas conjugii Agricolæ cum Domitiâ Decidianâ est apud Tacitum* g). Aliâs illa Principum Matrimonia, quæ è ratione Status, quæ quibusdam summa religio est h), æstimari solent, felicem vix nancisci possunt eventum. Præsertim, si eo, quo Barclaji eadem describit i) Meleander, suscipiantur modo. Omnium nexuum jura, omnisq; sanguinis charitatem inhumana necessitas dum negligit, veræ felicitatis fundamentum, quod, Deus est, qui respici illa jubet, postponitur. Sed verò cui Christus vitæ Scopus erat unicus k), quæ sine Deo quidpiam inciperet? Ne impetu quidem rem minùs caute reputante ad amorem deferebatur eum, quo Principem fovebat Wirtenbergicam. Virtutum decor, formæ nitor, quem utrumq; in itinere Italico occupatus, Stuckardianam cum intrasset aulam, jam tum maximè admiratus erat l), adeò eam commendabat, ut, quam perpetuo charitatis vinculo sibi jungere posset, statueret dignissimam. Nec decidebat hâc spe suâ, nec ullam de hoc matrimonio conqverendi ansam nanciscebatur, brevitatem ejus si excipias cum sterilitate connexam. Vix annus, octodecimq; excedentes septimanæ finitæ erant, cum hanc ipsius dilectissimam pallida mors sibi manciparet m). *Ea est fatorum vicissitudo se invicem excipientium, ut alternatam seriem malorum dices, quæ variatis ictibus mortalium constantiam oppugnent, quam suâ quasi mole, nisi resistatur, statim obruant* n). Resistebat itaq; his tristitiæ ictibus vota ad secunda transeundo. Sed *rarò secunde sunt secunde nuptiæ* o). Quod fortè Germanorum veterum quasdam movit civitates ut secundas prohiberent nuptias. Extollit institutum illud Tacitus, Politicorum Psalterium p) *Meliùs, inqviens, adhuc eæ civitates, in quibus tantùm virgines nubunt & cum spe votòq; uxoris semel transigitur* q) Hos inter Erulos numerat Lipsius, de quibus memorat; *apud ipsos adeò secundo*
matri-

matrimonio locum non fuisse, ut uxor marito mortuo laqueo sese statim juxta Sepulcrum indueret: nisi inuisa vivere mallet & infamis r). Verum quod Scriptura concedit ipsa, illud nec felicitatis expers, nec gloriae laudisq; esse poterat. s) Inprimis autem cum urgens tantopere ratio, hæredum Saxonix deficientium, accederet. Torgavix itaq; finito luctûs anno cum Magdalenâ Sybillâ Brandenburgicâ solennes celebrat nuptias. Nuptias Rutæ conservatrices. Videbatur ipsa periisse, sed decemplici t) Se exerebat flore, qui Deum Domui Saxonix clementissimum ostendebat.

a) Dn. D. Well. Pers. 230. 232. Dn. D. Bertr. sub cit. ann. b) Buchn. Orat. V. p. 140. c) vid. Francis. lustige Schaubühn 1. Theil 4. Vers. p. 588. Conf. ej. p. seqq. d) Verul. Vit. Henr. VII. f. 1000. e) Bæcl. Instit. Polit. p. 37. f) liceat sic describere nuptias ex Inscript. Cl. Dn. Weis. Prof. Aug. Cont. N. honcrat. Nupt. Tellerö-Hartig. conf. g) Vit. Agric. p. m. 657. h) Franckenst. sub præf. hab. vid. Diss. de Caj. & Luc. Cesar. Obs. 1. lit. G. i) c. 15. l. 3. p. m. 350. k) Symbolum hoc Sereniss. Elect. vid. Jd. Bon. Prin. Max. Rev. Dn. D. Hüls. f. 4. l) Buchn. Or. sep. cit. p. m. 140. m) D. Bertram sub an. 1606. Chron. Joh. Georg. n) Bugn. Cont. Argen. P. II. L. I. c. VI. p. 5. o) Axiom. Richt. œcon. 57. cit. Besold. c. X. Polit. de Dom. Societ. Spec. n. 18. p) Cl. Weis. Proœm. Diss. de Car. M. q) De Mor. Germ. p. m. 640. r) Adnot. ad Tac. p. m. 556. s) Bæcl. Instit. Polit. p. 25. t) Dn. D. Well. Pers. p. 234.

THE S. VII.

Serenissimo Fratri Christiano adsistit, ac inopinâ morte his terris erepto succedit, & paulò post Vicarius Matthiam eligit.

Ex JEONIS.

De manu in manum tradebatur, quam in Vulcani & Promethei Ludis primus cursor accendebat faculam. Ecquid aliud sceptrum regium, quam ejusmodi facula, que ab uno successore transit ad alium? Ut vitam quam quisq; à Majoribus accepit, vicissim q; tædam ardentem posteris tradit a). Sic ab iisdem quam nactus est purpuram alii moriens relinquat, necesse est. Ne itaq; sola hæc supersit memoria, quod fuerit, sed etiam quod Reipubl. de optimò successore prospexerit, consultum erit, eundem ad negotia admittere publica, quò iis expediendis ante suscepta scepra adsvetus, ubi

B 3

adeptus

adeptus fuerit, gestare possit facilius, felicius. Fit hoc pacto, ut licet optimè regat suos subditos, optimus inde cum Nervà audiatur, Meliorem se nihilo secius relinquere studeat *b)*. Quæ certè cerior laude dignum se præstandi subditis ratio præ eâ est, quam Augusto nonnulli tribuunt, quod nim. *ne Tiberium quidem caritate aut Reipubl. curâ adsciverit, sed quoniam arrogantiam severitatemq; ejus introspeisset, comparatione deterrimâ gloriam sibi quasi verit* *c)*. Nam sanè gratulari sic Reipubl. nemo poterat, de Præside sapientiâ & solertiâ conspicuo, velut ipso Augusto rerum summam suscipiente eidem gratulandum esse censebat Florus *d)*. Hanc igitur ut rejiciebat rationem Christianus II., sic illam eligebat. Admittebat scil. ad arcana quævis consilia Fratrem, quem, quoniam *amicus* erat *e)*, Sibi, si ille superstes foret, successurum noverat. Sic enim Aureæ Bullæ tenor *f)* primogenito deficienti, eiq; destituto liberis secundo genitum sufficit. Et non tantum admittebat, sed maximi quoque momenti res curæ ejus commendabat. Quas cum domi ita expediret omnes, ut quicquid susciperet, succederet feliciter, Electorum ad conventum, Mülhusii institutum nomine Fratris Electoris anno 1611. ablegatus est, sed mors hujus inopina *g)*, quâ 9. Cal. Jul. terris his eripiebatur, ab itinere ipsum revocat, utq; Electoratum suscipiat, monet. Cujus fasces utpote jam antihâc gestos nullam sibi peperisse molestiam ingenuè fassus est *h)*. Suscipit igitur, eosdem & omne sub ornamentis Electoralibus quod latet onus, gratulante de eodem ipsi Rudolpho Imp. *i)*, imponi sibi patitur. Quod tamen summa, quâ præ ceteris, si Palatinum excipias, Saxo fruitur, Vicariatus prærogativa *k)* semestri vox lapsò excipit, cujus susceptionem publico intimat diplomate *l)*, in quo commemorat, Rudolphi mortem, debitamq; inde sibi Imperii administrationem. De hâc si Grotium *m)* evolvamus eandem per Italiam potestatem Pontifici tribuit. At unde jus Papæ à Germanis concessum *n)*, unde illa tunc temporis obtinens Rom., ut vocat, populi libertas *o)* probatur? Nostrum Vicarium Lex A. B. constituit; an cum eâ saltim tali jure gaudere inceperint Saxoniarum Principes, disceptent, quibus Limnæo *p)* adherere placet cum cum ejus adversariis. Nihil hîc nos addimus, quàm ipsum eò, quo decebat, modo non hâc saltim, sed & alterâ vice, defuncto videl.

videl. Matthiâ Anno 1619, quem primùm Vicarius Francofurti cum reliquis Electoribus 12. ejusdem sec. anno elegerat q), ita functum esse Vicariatu suo, ut omnibus, quæ Saxonico jure utuntur, Provinciis, tanquam provisioni suæ subditis r), summa cum curâ prospexerit.

a) SAVEDR. Symb. Pol. 19. p. 136. b) Plin. Paneg. Traj. c. 89. p. m. 157. c) Tacit. ann. l. 1. p. m. 8. d) l. 4. c. 3. e) Spen. Syll. p. 133. f) Tit. 7. g) Sleid. contin. sub anno 1611. f. 1205. h) Well. Pers. p. 248. i) Sleid. const. c. l. k) Limn. Obs. ad c. VI. A. B. p. 278. Conf. Dn. Conring. Th. 46. § 47. de Sept. p. 209. 210. l) Sleid. cont. p. 1222. sub an. 1612. m) L. II. c. 9. §. XI. n. 4. n) Celeb. Dn. Conr. cit. Th. 47. o) Anon. Tr. de Octov. XXII. 26. p) cit. l. ad A. B. q) Sleid. cont. 1231. seqq. r) Horn. O. P. m. 203.

THES. IIX.

Elapsis à Lutheri Disputatione contra Tezelium, itemq; à traditâ Confessione Augustanâ centum annis Jubilæa instituit.

Ἐκ θεοῦ.

In memoriam repurgata, religionis utrumq; cum institutum sit Jubilæum, conjungere eadem fas justumq; est. Rem totam brevissimis his damus. Exerebant se undiq; Mercatores purpuratæ Babylonis, valebat illud Mantuani

— — — sunt venalia nobis
Templa, Sacerdotes, altaria, Sacra, Corona,
Ignis, thura, preces, cælum est venale Deusq; a)

Saxoniam patebat Tezelius, suasq; indulgentias vendebat ipsâ impudentiâ impudentius. Harum vanitatem e Sacro Codice docturus Megalander, Theses quasdam contra eum prid. Calend. Nov. An. 1517. valvis publ. adfigebat. Irritantur iis Crabrones, magnoq; in eum feruntur impetû b). Wormatiæ tandem (interveniente Friderico Sapiente Elect. Saxon.) sententiam explicare suam jubetur, sed ea fini, ut omnium exponeretur telis. c) Lis deniq; de religione publicis venit ventilanda comitiis; quibus exhibita est Confessio Augustana augustissima d) Anno 1530, die 7. Cal. Jul. quâ felicior nulla, nulla exoptatior. Quò itaq; summum, quod diebus iis exhibuit Deus beneficium expendatur attentius, devotiusq; ponderetur, summa easdem, celebritate dicto

tem-

tempore recoli jubet Johannes Georgius. Ægrè id tulerunt, Pontificii, variisq; prosciderunt scommatibus, quin & minus e). Partes eorum in se veluti suscepit defendendas celeberrimus aliàs Gramondus; cujus rationes Reverendus maximè Rappoltus, Vir elogio nostro omni longè major, pro more, i. e. adcuratissime excussit, discussitq; f). Agit quidem ille contra primum; sententiam tamen haud mutaturus, ad alterum si annorum ordo ipsum deduxisset. Proferremus quædam in medium, quibus & nos Electorem nostrum ab istis vindicarem maledictis, nisi rem decisam esse dixissemus. Licebit tamen, pace Viri Excellentissimi, aliquas saltem ex ejus scripto rationes excerpere. Negat primum Gramondus g) competere indicendi Jubilæa potestatem Electori gloriosissimo, arrogasse illum ipsum sibi dum adferit. At seculares Principes suam habere in Ecclesiam potestatem, Dei jussu, communis gentium consensus, piorumq; Principum veterum exempla laudatissima probant h), quæ Principibus Evangelicis jus territorii habentibus postliminiò quasi (injustè enim Pontificii hætenus usurpaverant) fuit reddita. Sed excipit velut Gramondus: *Rem istam ab hæreticis (sic vocat Lutheranos) antea usurpatam non fuisse.* Nec antea concedo, nec his ipsis vicibus ita usurpatam fuisse, ut in æmulationem Catholicis Jubilæi, quod porrò regerit, cesserit. Is perditionis Filius pecuniam ut aucupari aliorumq; loculos exenterare queat, ista Instituit solennia, Principum vero Christianorum nemo alia fini, nisi ad agendas Deo immortalis gratias. Quam ex istis, quæso, æmulationem probabit Gallus? Nihil æmulatione dignum in Pseudo-Jubilæis Pontificum monstrat. Fortassis autem ex eo colligenda veniet, quod Pontificis Lutheranorum exceperit Jubilæum. Cur non effecit, ut non tunc centum anni essent ex quò purgari cœpta religio, cum lustralem illum suum Pontifex, quæstus magis quam Pietatis causâ celebraret i)? Et nec ipsi si, dato fortè simili casu, in eos hæc stringeretur, consequentia, calculo suo eam firmarent. Absint itaque ut *Simias, Psittacos & Hyenas* adpellet Lutheranos; Domi quos habet, cui quærit foris? Nondum verò satis exagitatam erat institutum Electoris; nummi k) restabant, quos non reprehendisse nefas ipsi videbatur. At Deus ferre poterat in Siclo nummo Sanctuarii insculptam cum pane Angelorum virgam Aaronis, quò beneficiorum istis sibi ab ab eò

eo exhibitorum sæpiùs recordarentur Judæi; Lutheranos, quod idem audeant, ferre non potest Gramondus. Ad eas, quas de Indulgentiis ab Anonymo defensis adfert nugas, respondet Thuanus ad annum 1515. l), ubi in istas acriter satis invehitur. Quidquid ergo dicat maledicus, evincit nihil, demonstrat potius se Pontificiorum erroribus esse dementatum.

a) Dn. D. Dannh. Thaumaf. Luth. c. X. §. 1. 3. p. 53. 55. b) Dn. D. Kromay. sub Cent. XVI. p. 573. c) Id. 575. d) 576. e) Testatur namq; Dn. D. Hoë dixisse quosdam: Werdet ihr Lutherischen ein Jubel-Fest begehen / so wollen wir mit euch ein Kugel-Fest halten. Vid. Dn. M. Lungwit. adm. div. Sax. L. II. c. 7. p. 43. ubi & celebrat. reperies descriptam. f) Programmat. ad recol. mem. reformat. Anno 1674. in vit. g) Gramond. Hist. Gall. L. II. p. 175. sqq. h) Conf. Dn. D. Krom. Theol. Posit. Pol. art. 20. Th. 3. p. 1113. It. Burgold. Notit. Imp. p. II. d. XVII. sqq. i) verba sunt Ipsius Dn. D. Rapp. cit. l. k) Saxonum numisma Frider. nuper Sax. Ducem & Elect. ferebat, ea circum inscriptione Seculum Lutheranum 1617, ex adverso Joh. Georgium successorem in hac circum verba: Verbum Domini manet in æternum. Gram. L. II. p. 177. l) vide verba ipsa in cit. Progr.

THES. IX.

Unioni, quæ tot passim tumultus dabat, correspondentium licet precibus sollicitaretur, non adhæret, re potiùs pensitatâ Cæsaris ad partes transiens Lusatiam redigit in ordinem.

Εκ θεοῦ.

Composita credebatur in partes veluti scissa superiori seculo religio, Passaviensis Pax cum intercederet. a) Restabant tamen nihilominus, quæ tumultus dare poterant difficultates haud paucæ, tantiq; ceu videbantur, momenti, ut fœderibus ansam suppeditarent novis. Investigantibus ipsas pro diversa narrantis parte occurrunt diversæ. In Calvinianos tamen maximam ferè culpam transferunt Pontificii. Ajunt enim non inclusos fuisse ipsos Pacificationi illi, exeruisse tamen sese altiùs multaq; ad se rapuisse, præter fas justumq; b). Inde factum, ut metuerent, ne, quæ possiderent, à Catholicis, sic suos adpellant, repeterentur: eaq; propter coiisse inter se invicem. Ab his diversas proponit causas Gramondus; paucis: Conservationem Imperii c). Si non aliâ, hâc

C

certè

certe in parte illis hæ præponderant, quod vulgatæ sint *d*). Illas siquidem in abditò pectore alias atq; alias non æq; agnoveris *e*), cum Platonem juxta difficilis animi humani conjectura sit *f*). Accedit tamen, quod omninò sese conjungentibus Imperium vacillare videbatur. Conventum fuisse indictum Heidelbergæ A. hujus sec. 4. Gramondus refert *g*), accedente fortassis ad ejus sententiam Spenero, qui *Præludeum* qf. quoddam unionis præcedente 3. Annò, factum esse memorat *h*). Tum vero Rudolphus II. senectuti propinquior res Imperii haud admodum curabat. Secessibus quippe interioribus Pragæ se abdebat, vitæ periculum à Tychone prædictum metuens. Equidem non adeò acer Catholicæ fidei vindex, multa Evangelicis, quæ Pontificii nollent, concedebat, cum universalem prævideret Monarchiam ab Hispanis intentatam *i*). At verò solitariam ubi selegisset vitam, ipsi & fortè Principes Hispanorum ex Vaticanò ortum prævidissent consilium, ne id, uti nec alia ipsò insciò suscepta, in actum deduci possint, vigilare instituunt. Ad quod propositum magis magisq; excitantur, cum Comitia A. 1608. Præside Ferdinando Austr. Archid. habenda, ideò, quod Pax Religionis confirmanda foret ante omnia, infectâ re dissolvi conspicerent *k*). Quin & Juliacense negotium, variis ipsos implicat suspicionibus. Prohibentur enim Brandenburgicus & Palatinus à conatu succedendi ultimo Juliaci Duci demortuo; mittitur Leopoldus, Archid. Austr. cum exercitu ditiones istas occupatum. Doceatur itaq; licet publicè, legitimo per juris viam investigando successoribus occupatas reservari; ita tamen illud factum explicatur, ac si futurum esset, ut ipsi (successuri) hæreditate exclusi ad Austriacos eam devolvi viderent *l*). Taceo alia stimulos ipsis addentia. Hæc verò dum sic geruntur, Rudolphus moritur, cui ut succederet, electus est Matthias *m*). Hujus cum sub auspiciò itidem instituta Comitia nullò ferè peractò *n*) negotio finirentur, majori cum industriâ urgetur fœdus. Tum enim & Catholicis inter se uniti fuerant Principes, quo illis insurgentibus citius se possent opponere *o*). Hi *Ligam* velut illi *unionem* suam vocavere fœdus *p*). In illam Moguntinus, Coloniensis, Trevirensis, Archi-Episcopi, Electores, tum Bambergensis, Herbipolensis, Salzburgerensis, Aichstetanus, Duces atq; Episcopi: In hanc Dux Wirtenbergicus, Maurinus Landgravius Hassie, Ernestus Onolsbacensis & Fridericus Durlacensis Marchio-

Marchiones, Christianus Princeps Anhaltinus, aliiq; & pleræq; Imperii Ci-
vitates nomina dederant. Designatus etiam utrobique Dux. Ibi Maximilia-
nus Dux Bavaria, hic Fridericus Elector Palatinus q). Unioni addit,
Gramondus & Bipontinum, alii alios r): Cum illo Spenerus facit
s). Omissa tamen hinc quædam sunt nomina, quædam minus rectè
adsignata. Duci Wirtenbergico Johanni Friderico nomen erat t),
Bipontino Johanni II. v). Onolsbacensis non Ernestus tantum,
sed Joachimus Ernestus audiit w) Durlacensis non Fridericus
tantum sed Georgius Fridericus x). Nec videmus cur Johannem
Palatinum Rheni Comitem à Bipontino distingvat Gramondus,
Recenset eum inter unitos & Calvisius y), sed distinctam Bipontini
non facit mentionem: fortassis autem conjunctos esse voluit, licet
signum aliquod eosdem distingvat. Ceterum cum Evangelicos
vocat istos Principes, impropria lataq; significatione utatur ne-
cesse est. Calvinianorum n. sunt plurimi. Hi itaq; omnes firmiori
vinculo inter se conjuncti in societatem hanc adsciscere tentant
Saxonem z). Causa paritatem, quæ eum commovere ipsos vo-
luisse, Wallenbergius aa) ait, inter conjecturas numeramus me-
rito. Certum ceteroquin id est, quod de eo adfirmat, ipsum conspira-
tionem illam detestatum, Imperatori suo fidum stetit. Optimè
secum ponderat Princeps Optimus, esse quasi duo hæc fœdera, (Bur-
goldensis verba sunt), lapides angulares motuum, in quibus ferè ad interne-
cionem cespitatura sit Germania bb) Prævidet æquissimus Princeps; si vi-
ageretur, totam Rempubl. posse pessundari, viam itaq; non tam asperam
querendam esse statuit cc). Nec fefellit eum hæc sui animi senten-
tia, in tumultus namq; defuit unio immensos. Scribit ad unitos
Imperator, utq; ab unione desistant monet, idem facturos esse
Catholicos, quos à conventu prohibuerat dd), promittens, mo-
dò recusarent ipsi. Avocari verò à proposito non potuerunt, ni-
hil hostile (sic respondebant ee)) vel adversus Cæsarem vel Impe-
rii Proceres unquam meditati. Idcirco ipse morbis indies gravescen-
tib; & senio confectus de Successore cogitat, Ferdinandumq; in Fi-
lium adsumptum Regno Bohemæ inaugurari curat ff). Nec resi-
stunt tùm Bohemi, adplaudentes potius recens coronato Regi, Re-
gni tamen administrationem ante Matthiæ excessum haud capef-
situro. Interea verò dum & Hungariæ coronam ambit, fit ut
templa, quæ magnis sumptibus Evangelici Status extruxerant, di-
rueren-

ruerentur gg). Indicunt ideò Comitia, nec Cæsare id conante, impedienda. Ante verò questus, de ademptâ religionis libertate, de Ferdinando contra pactum vivo Matthiâ pro Rege se gerente, de transferendo ad Hispanos regno Bohemiæ, aliisq; publicaverè hh): quos conventu habito secuta est Apologia ii). Ut autem tum injustitiam Clericorum demonstrarent Bohemi Majestatis literas à Rudolpho datas, Matthiâ confirmatas prætendunt. Has verò arctius Catholici explicant, quasi liberum religionis exercitium sine templis concedi possit kk). Res tandem eò redit, ut ex arce Cæsaris Ministros summos, casu tamen hoc non laesos, deturbent. Inde novi Directores creantur. Proscribuntur Jesuitæ: quin ad Bellum & à Cæsare & Bohemis devenitur, magno utrinq; adparatu ll). Componi illud Cæsar mavult, nostrumque Electorem Mediatoris partes gesturum, ut properet, monet. Laborat mm) frustra, quod illi deponere arma Cæsare adhuc armato nolebant nn). Turbabat hoc Matthiæ animum haud parum, umbram tamen saltim futurorum ostendebat tumultuum, quos illi demortuo oo) succedens Ferdinandus compescere habebat necesse. Resistunt huic Bohemi, quemq; pro Rege agnoverant semel, jam repudiant pp), ipsiq; Fridericum, jam dictæ unionis caput, sufficiunt, feliciorum fortassis, si Saxonem Bavarumq; imitatus sprevisset amplas hæc ditiones qq). Ut enim regionem bonis moribus alienam ad sapientiam tendens declinet necesse est rr); sic eandem à genuino Magistratu deficientem suscipere, qui non incedere per ignes suppositos cineri dolo expetit, tergiverfetur. Sed, ut solet fieri, à Ministris gloriæ cupidis ad suscipiendam, quam offerebant Bohemi, coronam instigatur. Consulamus de hoc ipsorum factò Forstnerum Politicorum Principem. Hæc ejus verba sunt: *Magni conatus & præcipitia incepta non sæpius ab ipsis Principibus, quàm ipsorum amicis, opes & potentiam inde aucupantibus, procedunt. Fridericus Palatinus Comes, mitissimi ingenii Princeps semper habitus, suorum pravâ suggestionem ad consilia sibi & Germaniæ universæ exitiosa impulsus esse dicitur. Quippe majores sibi apud Regem honores spondebant. Jam opes, potentiam, præfecturas, regiam denique fortunam omnes spe devoraverant ss).* Cur verò exitum infelicissimum hîc describamus non est, prolixitatem nimiam devitaturi. Vincitur, à Cæsarianis, contorquetur in eum Imperiale fulmen, Electo-

Electoralibus, Schleusingensi demum in conventu Electore nostro consentiente *ii*), privatatur *vv*). Ut autem primum in neutram ferretur partem Johannes Georgius, Mülfusano tamen in conventu res ita deciditur, ut ad partes Cæsaris transiens Lusatiam aggrediatur. *Pacis quidem legibus vicinam hanc provinciam potius, quam sanguine volens subjugare injunctam ab Imp. commissionem aperuit, Budissini conventum indixit, ut obedirent amicè monuit *ww*)*. Prompto ad pacem populo aliud persuadet Jägerndorffius, vincitur tamen & jure hypothecario primum, dein hæreditariè Joh. Georgio conceditur *xx*). Gratulatur sibi meritò de tam felici Principis successu Lusatia, quoties ad Bohemos respicit, gratulatur sibi maximè patria mea, Zittavia, quæ iisdem proximè adjacet, Deumq; ut Serenissimum Electorem Fratresq; Dominos Clementissim. conservet, augeat, devotis precibus veneratur.

a) Brach. Hist. N. T. l. 1. p. 3. b) Id. l. c. conf. Epit. rerum Germanicujus Ant. Pappum Constant. Cathedr. Eccles. Decanum ex Magnif. Myl. ab Ehrenbach Epist. adserit Burgold. Notit. Imp. p. I. p. 20. n. 33. c) Gram. l. 4. p. 241. d) Id. c. l. e) Brachel. l. 1. p. 2. f) Senec. ex Plat. de Benef. L. IV. c. 33. g) supr. c. l. h) Syllog. Gen. Hist. p. 220. i) Piafec. Reb. Pol. p. 259. Burgold. P. 1. p. 60. d. 1. k) Calvisius ad not. an. f. 888. l) Piafee. p. 309. Excell. Mencken. in O. P. Horn. p. 207. 234. Juliacens. controuv. deduc. m) Conf. Th. 7. n) Sleid. contin. sub anno 1613. p. 1323. seq. o) Brachel. p. 3. p) q) Id. c. l. r) Gram. p. 241. s) Spen. p. 87. t) Spen. p. 187. Wassenb. Flor. Ger. p. 19. v) Spen. p. 87. Calvis. op. Chron. f. 888. w) Spen. p. 149. Wassenb. Flor. Germ. p. 18. x) Spen. 206. Wassenb. 19. y) Calvis. op. Chron. f. 888. z) Wassenb. c. l. p. 20. aa) Id. c. l. bb) Burg. P. I. p. 61. cc) sunt verba Caraff. sub anno 1620. de Sax. vid. B. Dn. D. Hülsem. Panegyry. fun. p. 18. dd) Calvis. c. l. ee) Brachel. H. N. T. L. I. p. 4. ff) Id. p. 5. Calvis. c. l. Epit. R. Ger. p. 7. gg) Calvis. f. 890. hh) Gramond. L. 4. p. 242 ii) Act. Bohem. p. 8. kk) Burgold. Not. Imp. P. 1. d. 1. p. 64. ll) Brachel. p. 5. 8. seq. mm) Brachel. p. 9. nn) Act. Bohem. p. 66. Calvis. prolix. p. 894. oo) Brachel. p. 12. pp) Id. p. 13. qq) Gram. præterisse Saxonem eos ait p. 244. Wassenb. à nostrâ parte p. 27. rr) Sen. l. I. Ep. LI. p. m. 611. ss) ad l. IV. Annal. Tac. p. 438. tt) vid. Thes. seq. vv) Brach. p. 63. 79. L. II. H. N. T. ww) Wassenb. p. 40. xx) In Horn. O. P. Excell. Mencken. p. 202.

THES. X.

Comitiis infeliciter dissolutam unionem Ratisbo-

næ excipientibus non interest, ut tamen, quem dene-
gabat antea decisione Cæsareæ ad sensum daret, tandem
per Ludovicum Darmstadiensem Landgravium efficit
Imperator.

Ἐκ τούτου.

Dictum hæcenus tam infeliciter cessisse unionem capiti ejus
Friderico, ut in ipsum non imperiale tantum fulmen contorqueretur,
sed privaretur etiam Electoratu instituuntur, idcirco A. 1623. Co-
mitia. Frustra expectatur Saxo & Brandenburgicus a); Legatos
quippe tantum mittebant suos b). Licet enim ut ipse obiret, alte-
rà invitaretur vice in primis Saxo, quò de reformatione Bohemicâ,
quam dissuaverat c), componi possent multa, Electoratus tamen
translatio, quam meditabatur Imperator, frustra de restitutione
Friderici sollicitatus, d) domi ipsum retinuit. Illud enim confi-
lium approbare non poterat, quod translationem istam supra Cæ-
saris potestatem esse e) non ignorabat. Brachelius has adfert cau-
sas f): *Metum Invidiæ à suæ Religionis adversariis, Cæsaream potestatis
haud debitæ arrogationem, Pacis ratione aliâ componendæ obstacula.* Pri-
ma dubio non caret. Si namq; Protestantium metuit invidiam,
cur ad Partes Cæsaris publicè transiit? Expectatur ita frustra Ele-
ctor noster, eapropter, ad rem tandem, qui convenerant, faciunt
accessum. Agitur ante omnia de Friderico, cujus proscriptionem
& alii haud immeritò non ad solum Imperatorem, sed Electorale
collegium pertinere adserunt g); Recipiendum potius esse regno
Bohemiæ renunciantem culpamq; deprecantem. In id quidem
consensurum se respondet Imperator; Electoratum verò non pos-
se non transferri in alium, absentibusq; agnatis, Palatini Bavariæ
Ducem. Juri illorum decidendo alia instituenda esse Comitia.
Sicq; eadem die, quâ sup. sec. Maurit. Dux Saxon. 5. nim. Cal.
Mart. Maximilianus Bavariæ Dux Electorali dignitate donatur h).
Quo peracto negotio de consensu ab Electore Saxonum impe-
trando sedulo Imp. cogitans tandem Ludovicum Darmstad. illi
gratissimum eò ablegat i). Hunc in decidendâ lite de Marpur-
genfi Principatu, quæ cum Mauritio Cassellensi eidem intercesse-
rat, sibi devinciebat. Dixerat enim pro Ludovico sententiam, cum
Mauritius Legi testamentariæ, quæ contra August. Confessionem
in religione nihil mutandum esse statuebat contraveniret. Quæ
contro-

controversia postmodum resumpta, paulò ante pacem confopita ipsâq; pace confirmata est k) Ibat ad Saxonem Ludovicus ejusdemq; indispicbatur consensum. Quamquam enim dolebat sua monita haud esse æstimata, quamquam nec externi deerant qui suspiciones intenderent l), Schleusingensi tamen in conventu translationem adprobat m). Sicq;ve infelix Princeps Fridericus documentum mortalibus præbuit, magna negotia facilius incipi, quam terminari, ac consanguineos, socios, fœderatos inania nomina esse, nisi quis propriis instructus viribus resurgere possit. Felicissimus planè Electorum, nisi regnasset r). Ultimum Pacis causâ locum, qui primum post Ecclesiasticos tenuerat in Electorali Collegio tandem recipit n).

a) Brachel. L. II. p. 63. b) Burgold. Not. Imp. p. 1. d. 1. p. 86. c) Brach. p. 60. d) Burgold. Not. Imp. p. 1. p. 87. e) Ibid. Idem. f) Brachel. p. 60. g) p. 64. sqq. h) Process. vid. in Theatr. Europ. Tom. I. p. 75. i) Brach. p. 69. k) Vid. Exc. Dn. L. Menckenius in O. P. Horn. p. 256. Conf. Burg. ibid. l) Epit. rerum Germ. p. 28. m) Spen. p. 133. n) Burg. p. 1. d. 1. p. 84. o) Horn. O. P. p. 209.

THES. XI.

Edictò illò Ferdinandi famosò ad fœdus Lipsiæ componendum instigatur.

Ἐκ τῆς οἰκίας.

Victrices ubiq;ve Imperatoris manus ejusdem reddunt inflatum tumidumq;, adeò, ut præter Imperii mores non indictis ante Comitibus XIV. Episcopatus & multas alias Prælaturas in sacrificium Missaticum repeteret, Romanâq; Curie Ministris & Monachis fundos optimos, quos Protestantes maximam partem in puriorem religionem impendunt, restitui juberet a) Tàm inopinam Imperatoris sanctionem quis non magnis motibus exceptam fuisse credat, quis non nova inde apparuisse discrimina cognoscat? Poterat prætendi possessio (quam divinum jus non turbat b) tot jam annorum quieta; poterat disputari pax religiosa, negariq; articulum de cedendis Sacerdotiis à Protestantibus unquam esse concessum. c) His tamen haud ponderatis conditur Edictum illud & Papæ & Episcoporum Germaniæ instinctu, vel potius impulsu d) Papa quippe pestis Imperii Rom.; ejus superbia omni metâ destituitur; spargere proinde laborat dissidii semina, ut imperii jura ad se rapiat e). Episcopi divites desiderant reditus f), potestatem exoptant ampliorem. Talismodi itaq; consiliis dant ope-

operam. Varia quidem excogitantur media, quibus illa averti possint. Johannes Georgius N. cum Electore Brandenb. ad generalia Imperii Comitia rem tantam referendam esse censet. Sed mittit Imperator per omnes Circulos, qui rem effectui darent g). Jactavit tùm Hispanus Orator apud Cæsarem inter amicos sæpius: *Æquò longiores esse Germania Episcoporum togas, ideoq; ressecandas h).* Quam verò ressecandi rationem inibat Imperator deprecari incipiunt Protestantes. Id a. responsi tulere: *De Edictò suò & restitutione Bonorum Ecclesiæ rem non amplius esse controversam, sed decisam i).* Ratisbonensia itaq; Comitia non sanârunt, sed patefecerunt magis imperii vulnera k). *Plurimum sanè tùm in istò fervidò Imperii statu communis patrie salus neglecta: Edictum illud si aut nunquam publicatum aut statim revocatum fuisset, in partes nunquam esset scissa Germania. l)* Sed quoniam urgebatur tantoperè, conveniunt Lipsiæ Protestantes. Nihil ibi de vindictâ m), sed de transactione quoad Ecclesiastica Bona Catholicis restituenda agitur. Consultatur tamen etiam, quî rigori, si fortè non intermittatur, tandem resistendum. *Nemo enim celerius opprimitur, quàm qui nihil timet, & frequentissimum calamitatis initium securitas n).* Decernitur verò à congregatis quælibet transactioni præfixum obeundum esse conventum, suspensâ prius Edicti executione, Augustâq; in libertatem religionis restitutâ; Exercitum Cæsaris esse deducendum, militem, si hæc fortè frustra peterentur, conscribendum. Ne verò inutile sit multorum Imperium o) ex omni numerò paucos, qui rem dirigant, eligunt p). Hos inter Saxo, qui Cæsari & Catholicis Electoribus de conventu sollicitis, quid in eò actum sit, perscribit, discordiisq; consopendis ut studeat precatur. Quid præstiterit infecutum ostendit Bellum.

a) Burgold. P. 1. p. 1000. b) Ferdin. divini juris esse bona in Edict. ait, ideoq; restit. Burgold. P. II. p. 74. c) Brachel. p. 152. L. III. d) Burgold. p. 1. p. 105. e) Id. P. I. p. 3. f) Id. P. II. p. 72. g) Brachel. p. 153 l. III. h) Burgold. p. 1. p. 106. i) Brachel. p. 166. k) Id. c. l. l) Burgold. P. 1. p. 112. m) Wassenb. p. 239. n) Florim. Ac. Pol. III. c. XIV. p. 409. o) Id. Consil. Mil. p. 658. p) Brachel. p. 188. sq.

THES. XII.

Bello igitur implicitus Svecum ad partes vocat, Lipsiam recuperat, Pragam expugnat, Silesiam debellat, triumphatq; passim.

Εκ Τεστis.

Dum Lipsiæ res curant suas confœderati, Svecorum Rex Gustavus Adolphus, virtute nulli hæctenus secundus, religioni libertatiqve Germanorum tantum non oppressæ subsidium laturus a), Legatis privatim missis ad bellum ipsos acrius excitat. Noster autem Sereniss. Elector sic se gerit, ut Regi quidem amicitiam adprobet, nullam tamen inimicitia speciem Cæsari ostendat b). Sæpè enim expedit Reipubl. jus suum non statim bellò persequi, sed præstolari opportunas persequendi occasiones c). Præsertim cum defensio non offensio iustitiam bello alicui tribuit d). Ut ut verò nihil agat contra Cæsarem, fœderi renunciaret, militesq; recipiat Cæsareos nihilominus jubetur. At longè aliud sincera religionis cura poscebat. Vertisset modò contra Svecum arma sua, devicisset eum, dubium non est, exposuisse ipsum libertati reformationis, qui Episcopis cederent, subditos. Ne itaq;ve coactioni, profecto haud probandæ e) conscientias suorum redderet obnoxias vim deprecatur. Nihil moratus preces Tillius Martisburgo, Naumburgo, Cizâ f) expugnatæ Lipsiam contendit, exemplo Magdeburgi territam ac proinde ad deditorem propensam. Factis igitur pactis egrediuntur Saxones, ingrediuntur Cæsariani, qui etiam à timido, cui concredita erat, Vopelio, simulac poscebant, in arcem intromittebantur. g) Jam ut Sveco vires sociaret & consilia Elector, imperat defensio. Id ne verò licebat? Quin imò; alia enim ut omittam, non illegitimum fuisse hoc bellum, condendo legitimam pacem h), ipse Imperator demonstrat. *Jus quippe Pacis non habet nisi qui & belli habeat i).* Suscipitur bellum *maxima* proinde rerum momenta aggredienda esse videntur, quò parcatur tempori, militi, impensis k). Eapropter ad certamen Lipsiense Elector, invito Comite Gustavò Adolpho l), properat. Præfagit quasi victoriam m), candida vexillo cuidam Saxonico insidens columba; Cæsarianis cladem n) habitus intra vespillonis ædes à Tillio Senatus militaris prænunciat. Ceterum placeat hæc de pugnâ illud Anonymi: *Cladem accepisse Tillium etate nostra maximè memorabilem, quæ omnem Catholicorum fortunam superiorum temporum proventu jam penè oblitam sui unò momentò evertit, seroq; admonuit, quanto consultius sit civiles victorias maturatâ pace finire o).* Ne verò in illum illud de Hannibale dictum quadret, *vincere scis, victoriâ uti nescis;* pergat ad recuperandam Lipsiam. Inde Pragâ ut expugnet, festinat, Silesiæq; varia occupat loca p). Suas equidem invadunt Cæsariani

D

ditio.

ditiones denuò, at repelluntur feliciter. Lützensiq; præliò penitus vincantur q). Merito igitur summam ubiq; laudem gloriamq; consecutus est Serenissimus Elector, qui non duas tantum, ut Athenienses r), sed hinc inde varias nactus victorias felicissime triumphavit.

a) Validiss. hanc fuisse causam Becm. in hist. Orb. Geog. & Civil. c. VI. p. 374. b) Brachel. p. 189 190. c) Boxhorn Instit. Polit. p. 233. d) Tale bellum Electorum contra Cas., Cl. Weis. Diss. alt. de Princ. eorumq; Jur. Th. 72. e) vid. Praecellentiss. Dn. M. Rechenb. Spectatiss. hod. Decani, Diss. de Viol. relig. propag. f) Wassenb. Flor. Germ. p. 258. g) L. Schneid. Chron. Lips. L. VIII. p. 436. h) Schütz. vol. 2. Diss. 13. Th. 2. i) Id. cap. 1. k) Boxhorn. Instit. Polit. p. 258. l) Brachel. p. 200. m) Id. p. 201. n) Ibid. o) Epit. rerum Germ. p. 100. p) Chron. Lips. p. 438. Brach. p. 203. q) Id. p. 222 sqq. r) Cornel. Nep. 2. 6. 3.

THE S. XIII.

Pacis acceptat negotium, Pragæq; illud cum Cæsare, cum omnibus, quæ interfuerant, partibus Monasterii tractat.

Εκθεσις.

Interest societatis humanae bella finire aliquando. Si enim interest Reipubl. lites privatorum aliquando finire, interest etiam societatis humanae publicas finire dissensiones a). Quamvis itaq; arrideret fortuna Serenissimo Electori, prudenter tamen secum, quam facile in adversam mutari posset, cogitabat. Namq; non sine ratione veteres aliam finxere victoriam, Martis quia ancipitem fortunam, nunc huc, nunc illuc, velut volantem sciebant b). Cum ea propter non saltem ipse Gustaphus Adolphus morte, nondum satis exploratâ c), Lüzam propè obiisset, sed & relictæ ejus copiarum ad Nordlingam cæsæ essent d), finire & sua tandem bella ac æquas Pacis conditiones acceptare se posse credit. futurumq; sperat, ut interea pristinam Germaniæ libertatem adferat. Equidem displicuit hæc extraneo militi, displicuit variis Blateronibus e). Inde hi in eam prostant versiculi f):

Praga atrox orbi quæ protulit impia bellum,

Quò pacto pacem redderet illa bonam?

Scripsisset melius eorum Autor:

Nonne etiam pacem reddet amica bonam?

Sed, ut sunt mortalia, minus ex voto illa res cessit. Nam Svecis à tractatione pacis exclusis arma porrò placuerunt, quæ non in

Cæsarem

Cæsarem tantum sed & in ipsum Electorem verterunt. Et infelicia fuere eadem Saxonibus. Bis namq; cæsi, pluraq; ab his, quam à Cæsarianis quondam passi. Ut enim *adamas*, Wassenbergii g) verba recito, *si frangi contingat malleis in minutissimas dissilit crustas, adeo ut vix oculis cerni queant: ita arctissima necessitudo, si quando contingat dirimi, in summam vertitur simultatem & ex arctissimis fœderibus, si semel rumpantur, maxima nascuntur dissidia.* Victores equidem aliquando exitebant Saxones: sed inflammabatur magis hæc clade Bannerius, veluti Samnites olim ipsa clade animosiores fiebant h). Diu hinc inde Bellum propagatur, mox Pomeraniam, mox iterum Misniam, mox Bohemiam miserè adfligens i). Deo verò tandem adjuvante omnium votis expetitur amabile pacis fœdus Monasterii & Osnabrugis A. 1648. feliciter inicitur. Maxima tunc tandem remota impedimenta, mutua suspiciones, quæ timentes timeri faciunt, sublatae erant. Merito igitur adplices illud:

Tanta molis erat Germanam condere pacem k).

Neq; verò hæc tam exoptata pax suis destituta erat osoribus. Laudanda equidem Principum effata sunt, quibus cœlitus missa, quibus spei plena optima audiit. Fuere tamen qui eidem reclamarent, non pauci. Hos inter Episcopus Osnabrug., quin ipse Pontifex l). Taceo scriptores passim idem agentes m). Verum in hos omnes quadrat egregium Comitis Servientii, Regis Gallia Plenipotentiarum, dictum: *Faveat Deus conatibus nostris & disperdatur, qui cupit bellum n).*

a) *Boxhorn. Instit. Polit. p. 229. 249.* b) *Bugnot. not. ad Barclaj. p. 249* c) *disceptant enim script. Lege namq; Brachel. p. 223. & Wassenb. p. 311. res certa erat.* d) *Id. p. 345.* e) *B. Dn. D. Hülsemann. Orat. Fun. p. 19.* f) *Burgold. P. I. p. 130.* g) *p. 357.* h) *Flor. 1. 16. 7.* i) *Wassenb. p. 258. seqq. Epit. rerum Germ. p. 148.* k) *Burgold. P. I. p. 145.* l) *vid. vindic. Lud. de Monte Sper. §. 6 p. 13.* m) *Cl. Weis. Disp. II. de Jur. Princ. Th. 71.* n) *Burg. P. I. p. 145.*

THES. XIV.

Quieti deniq; redditus A. 1656. 8. Id. Octobr. è vitâ hæc placidè discedit, vivit tamen in virtutibus, vivit in hæredibus.

Ex JEORIS.

Non tam mori videbatur quam dulci & altò sopore excipi Antoninus Pius a). Historiam mortis, quâ Johannes Georgius noster vitam hanc finit, si expendas, quam placidè ille, quamq; beatè miserâ

20
369
OK

miserâ ex mortalitate discessit? Non cruciatu ullô adfligebat corpus, sed
silenti tantùm peste depascebat succum vigoremq; ejus infirmitas b). Ut cor-
pus, ita anima doloris expers erat omnis. Redibat in mentem perpe-
tuò, quod totam per vitam in ore gesserat, Symbolum de Christo vi-
tæ suo Scopo. In hunc beata fiebat animæ à corpore solutio, illamq;
ad beatissimas transferebat sedes c). Sic recessit à nobis tantus Princeps.
Sed non recessit totus d). Vivit in virtutibus nunquàm fatis extollen-
dis. Non de Pietate erga Deum, quam religionis cura fat probat e),
non de aliis Principem exornantibus f) dicemus prolixè virtutibus:
adducemus saltim, quæ quidam de eo confessus est ac professus ad-
versari⁹, Fridericus Fornerus, Hebronensis Episcopus. Salutatur eum:
PRINCIPEM PATRIÆ AMANTISSIMUM, JUSTITIÆQ; STUDIOSSIMUM,
VERUM ISRAELITAM, IN QVO NON EST DOLUS g) TANTÆ CÛ PRIN-
CIPEM NOSTRUM condecoraverint virtutes, quid miremur vivere eū
adhuc in virtutibus, animis omnium impressis. Vivit v. & in HÆRE-
DIBUS SERENISSIMIS CELSISSIMISQ;: IN JOHANNES GEORGIO II, quem
DIGNISSIMUM IN ELECTORATU SUCCESSOREM reliquit; IN AUGUSTO,
GERMANIÆ PRIMATE & ARCHIEPISCOPATÛS MAGDEBURGENSIS; IN
CHRISTIANO, EPISCOPATÛS MARTISBURGENSIS; IN MAURITIO, CITI-
CENSIS ADMINISTRATORIBUS POSTULATIS, Almæ hujus NUTRICIIS
CLEMENTISSIMIS, omniumq; ditionū Iplis subiectarū ASYLIS CER-
TISSIMIS UNICÈ SUSPICIENDIS. In his agnoscitur satis JOH. GEORG. I. In his
Ipsè cernitur & tenetur h). Faxit Deus ut cernatur atq; teneatur diutissi-
mè:
Cui soli Laus sit atq; Gloria.

a) Verul. de Augm. Scient. l. 4. f. m. 108. b) Buchn. Orat. Fun. V. p. 171.
c) vid. Veller. Pers. a p. 279. d) Ex Ambros. B. Dn D. Hüls. Fun. Paneg. f. 20.
e) vid. Lungvit. L. 1. c. 11. & tot. ser L. II. &c. f) vid. Dissert. Dn. D. Strauch.
de Virt. Princ. g) Dn. D. Hüls. c. 1. f. 9. Dn. D. Well. Pers. p. 269. h) It. ex Ambr.
ap. B. Dn. Hüls. f. 20.

Ἐπιμύθεων

1. Germanos veteres Druides habuisse, qui rebus divinis præfuerint, & studuisse
sacrificiis certum est, contra Cæf. Comm. de B. Gall. p. m. 109. 2. Alexander
Severus non est Imp. Christianus contra Baronium, Bacherium &c. 3. Philoso-
phis communiter creationem, per productionem ex nihilò, definitibus sententia de
materiâ quasi quâdam præexistente in spatiò aliquò imaginariò malè adscribitur. Con-
tra Benedict. de Spinoza adpend. p. II. c. 1. p. 127. 4. Jus naturale uniuscuiusq;
hominis non sanâ ratione sed cupiditate & potentiâ determinari absurdum est. Con-
tra eund. Tract. Theol. Polit. c. 16. p. 176. 5. Exitiale esse populo, qui sub Regibus
non consuevit vivere, quicq; iam leges conditas habet, Monarcham eligere: nec minus
periculosum Monarcham è mediò tollere, tametsi omnibus modis constet eum
tyrannum esse, idem tamen benè adferit Tract. Theol. Pol. c. 17. p. 212.

20

opus, sed
Ut cor-
nperpe-
risto vi-
illamq;
Princeps.
xtollen-
obrat e),
tutibus:
ssus ad-
tat eum:
SSIMUM,
ū PRIN-
ivere eū
HÆRE-
II, qvem
UGUSTO,
ENSIS; In
IO, CITI-
UTRICHIS
LIS CER-
G. I. In his
diutissi-

n. V. p. 171.
neg. f. 20.
Strauch.
ex Ambr.

& studuisse
Alexander
3. Philoso-
ententia de
itur. Con-
iuscuiusq;
est. Con-
ab Regibus
nec minus
isset eum

12.

ULB Halle

3

004 823 664

splendidior pro
 ut *Natalium spl*
 est *b)* equide
 cupiditatem p
 domestica, qv
 dignissimè inf
 de Johanne G
 ptima speranc
 cturus erat, ta
 vent lites eru
 riò ipsam *d)*
 ginti tres, sic
 Communisq
f) fortita.
 minum Conri
 miliam ex st
 adferit *g)*.
 bus denegant
 hilò fecius a
manicarum m
 saltim à Nos
 tem. Alber
tonicus Hector,
 egregiè gesta
 que Fratrem
 que, Imperat
 Laurentius F
 Magnanimit
 quidni incal
 futurum mo
a) Hora
stica dignius
Dedic. Conf. v
Obs. V. d) à
Limn. P.I.L. l
Elect. Emin. c.
XI. §. XI. p. 3.

im fieri possit,
 mii adfertum
 tius laborum
 a tot profapia
 onantur, quin
 us ponderatis:
 tō, nil nisi o-
 , quam adau-
 atiquitate mo-
 qvin & Artha-
 c ad illum vi-
 nt gradus *e)*.
 litionis nomen
 vos inter Do-
 mam hanc fa-
 ò dici posse,
 id adfirmanti-
 ut potest, ni-
m omnium Ger-
 el in proximis
 cere celebra-
 usdam ille *Ten-*
i dextra, ob res
 , Avum, Avi-
 m Augustum-
 e nobis sistit,
 nox cernemus
 am adspectum,
 aud absimilem
 . 1160. *c) dome-*
nd. verba sunt in
d. c. XXX. §. 2.
end. dat in enucl.
Sing. Seren. Sax.
llustr. famil. Diss.
enerus Syllog. Ge-
neal.

